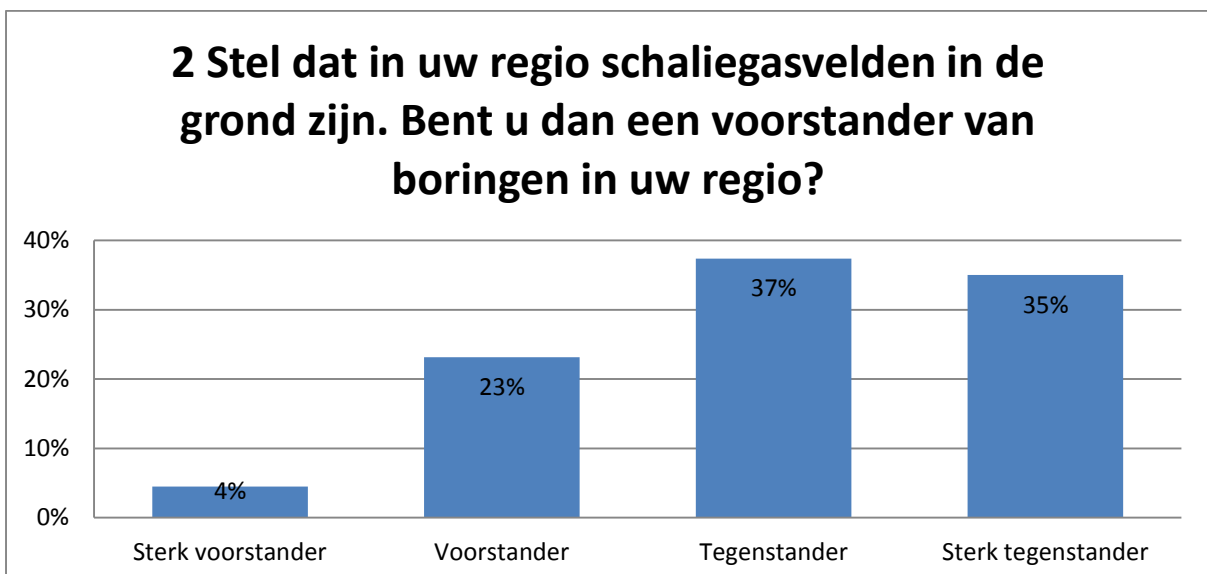
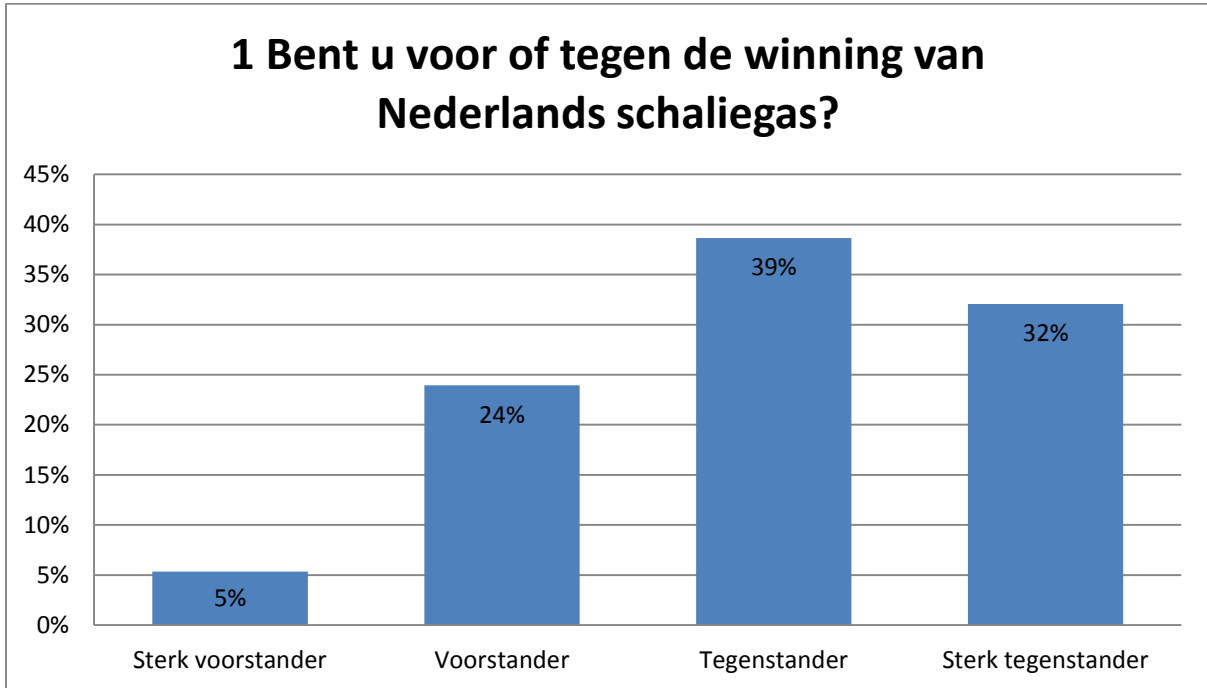

Onderzoeksresultaten Schaliegas

1 Rechte tellingen	2
2 Antwoorden 'anders' – voordelen	4
3 Antwoorden 'anders' – nadelen	7
4 Onderzoeksresultaten – per provincie	14
5 Onderzoeksresultaten – per politieke partij	16

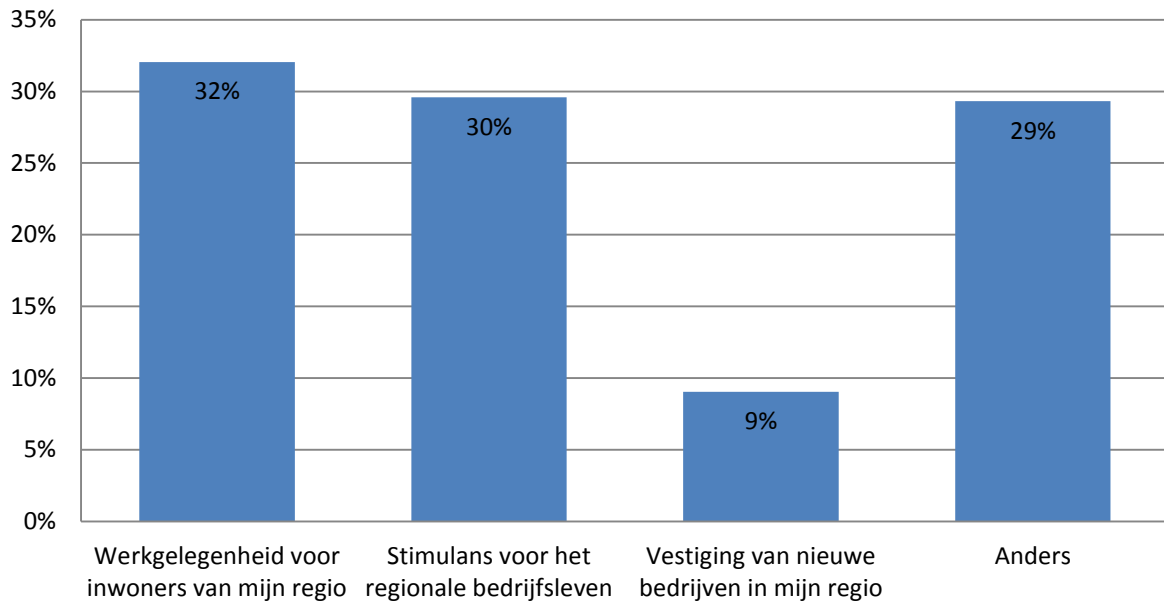
1 Rechte tellingen

Momenteel is er een publieke discussie over de wenselijkheid van het boren naar schaliegas op Nederlands grondgebied. Voorstanders benadrukken de economische voordelen van Nederlands schaliegas (minder afhankelijkheid van buitenlandse energie). Tegenstanders wijzen op mogelijke risico's van bodemvervuiling.

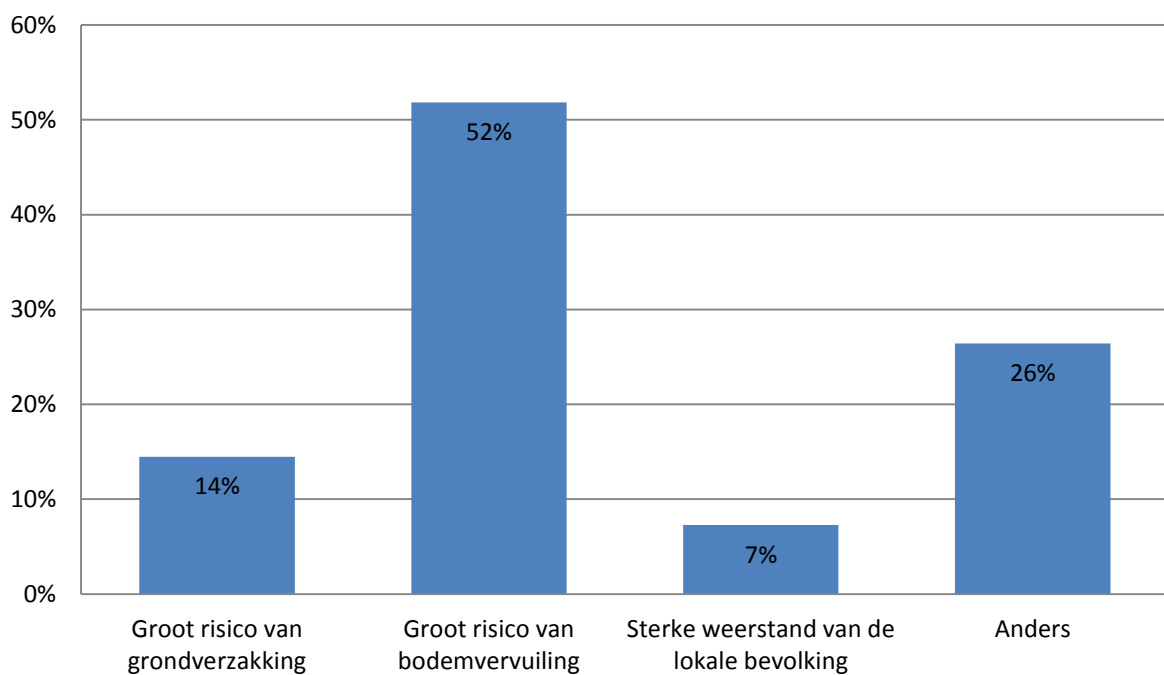

2.1 Wat zijn volgens u de voordelen?

2.2 Wat zijn volgens u de nadelen?

2 Antwoorden 'Anders' – voordelen

(Dit zijn de letterlijke antwoorden van de respondent, incl evtl schrijffouten)

- Zelfvoorzienendheid gas, hierdoor minder afhankelijk van het oosten/ Rusland
- winning brandstof in NL
- werkgelegenheid en goed voor economie
- welvaart & vooruitgang
- wanneer schaliegas veilig gewonnen kan worden en economisch concurrerend is, kan Nederland het zich niet permitteren om dergelijke grondstof niet te winnen,
- verserking Ned. economie
- verantwoord veiligstellen energiebehoefte
- uitbreiding van de voorraad winbare delfstoffen
- tbv Schatkist Rijk
- stimulan landelijk bedrijfsleven
- stimulan voor gehele economie in Nederland
- stimulan voor gehele economie
- Schaliegas is hard nodig om de tijd totdat de energietransitie voltooid is voldoende en betaalbare energie voor de bv Nederland te garanderen.
- reuring en goed voor nederland
- Prijsdaling voor gas en andere gerelateerde producten
- positief effect economie, en Nederland in geheel; nationaal belang
- Over tugging periode naar onafhankelijkheid van fossiele brandstoffen
- oplossing energieprobleem\goed voor staatsschuld op te lossen
- Opbrengst gas
- op nationaal niveau interessante inkomensbron
- ontwikkelingen houdt je niet tegen
- onafhankelijkheid van externe energie
- onafhankelijkheid van andere landen
- onafhankelijkheid NL energiewinning
- onafhankelijke, schone energievoorziening
- Onafhankelijke energievoorziening
- Nieuwe mogelijkheden voor energiewinning
- Nieuwe duurzame energiebron
- nationaal belang
- Mogelijke reductie CO₂
- Minder energieimport
- minder afhankelijk van olie en enorme reductie van CO₂ productie door kolen gestookte elektriciteitscentrales
- Minder afhankelijk van buitenland
- minder afhankelijk van andere landen
- minder afhankelijk van andere energiebronnen
- meer energie voorradig
- maakt andere brandstof beschikbaar
- leveringszekerder dan wind en zon.
- Landsbelang
- Landelijke inkomsten

- Landelijke energiebehoefte
- lagere energieprijzen
- kosten energie naar beneden
- kan helpen in een transitie naar schonere energiebronnen
- inkomsten voor Nederland
- inkomsten voor de staatskas
- inkomsten rijk
- inkomsten Rijk
- inkomsten overheid
- het levert € op
- Het komt het hele land ten goede
- Goedkoper gas
- Goedkope energie voor het bedrijfsleven
- Goedkope energie – 2x
- goed voor NL
- goed voor nationale economie – 2x
- Goed voor de economie van ons land
- Goed voor de economie
- Goed voor BV Nederland
- gemeentes kunnen delen in de winst zodat de bezuinigingen die de overheid oplegd opgevangen kunnen worden
- gaswinning
- Financiële impuls
- Fin opbrengsten
- extra tijd en geld voor verdere ontwikkeling zonne-energie
- extra inkomsten voor alle Nederlanders
- Extra inkomsten Rijk
- Extra inkomsten overheid
- Energievoorziening
- Energiebron aanboren
- energie winning, minder afhankelijk van het buitenland.
- Energie voorziening voor langere termijn
- Energie voor Nederland
- Energie onafhankelijkheid
- Energie is eindig. Schaliegas geeft extra tijd
- Eigen energie kunnen leveren
- een alternatief naast aardgas
- Economische vooruitgang
- economische voordelen
- economische reden, minder kolen
- Economische impuls.
- Economische groei voor heel Nederland. Landsbelang gaat voor!
- economische en milieugerelateerde voordelen (reductie CO2 uitstoot)
- economisch lands belang
- Economisch + Ned.
- Economische impuls ned. economie

- Dekking Energiebehoefte
- De economie als geheel. Goedkopere energie, betere concurrentiepositie, werkgelegenheid, consumentenbestedingen, eyc
- Concurrentiepositie van Nederland
- concurrentiekracht nederlandse economie
- combinatie van keuzes
- Combi en wat er in zit (aarde), kan er uit!
- bovenste drie, maar vooral onafhankelijkheid buitenlandse energie
- bovenstaande + bevorderen energieonafhankelijkheid
- blijven zoeken naar efficiënte vormen van energiewinning om minder afhankelijk te zijn en zo te voorkomen dat het hele land en de zee wordt volgezet met windturbines
- belangrijk voor algehele energievoorziening Nederland
- Belabrijk voor de economische ontwikkeling van Nederland
- Behoud van bedrijven als Dow Chemical
- behoud concurrentiekracht tov USA en Polen
- alle drie. Plus extra inkomsten voor de schatkist en minder afhankelijkheid van andere bronnen.
- Alle drie bovenstaand
- alle drie bovengenoemde voordelen
- Algemeen belang
- 20 miljard
- 12 miljard voor de schatkist
- Onafhankelijkheid van buitenlandse energie. Ook verwacht ik dat voldoende alternatieve energie niet tijdig voor handen is. Energieschaarste is een belangrijke bedreiging voor de wereldvrede.

3 Antwoorden 'Anders' - nadelen

(Dit zijn de letterlijke antwoorden van de respondent, incl evtl schrijffouten)

- Zowel bedreiging van milieu (water en bodem) als ingrepen in het landschap, om de paar honderd meter een boor toren heel lelijk in het landschap. Verder demoblitiet die het gang brengt baren heel veel zorgen
- Zorgt voor vertraging op inzetten duurzame energiebronnen
- zon en wind is betere alternatief
- zeer groot risico van bodem- en grondwatervervuiling, zorg om voedsel- en drinkwaterveiligheid
- Wind- en zonneenergie lijkt mij niet vervuilend en schaliegas wel
- wel de lasten maar niet de lusten; regio moet zelf revenuen van delfstoffen krijgen niet de potverteeders in Den Haag en Amsterdam
- weerstand van onze inwoners, grondverzakkingen en misschien zelfs aardbevingen
- Weer meer CO2
- Weer een goed excuus om niet echt beleid te hoeven veranderen: maak alles maar op,
- we moeten andere energievormen aanboren, wind en zon. Plus zuiniger met energie omgaan
- we moeten af van de reflex om onze energiebehoeften op deze wijze te stillen.
- We investeren weer in fossiele energie, terwijl we ons geld zouden moeten steken in het stimuleren van opwekken van duurzamen/hernieuwbare energie. Foute besteding van het geld en over een paar jaar zitten we weer te praten over de eindigheid van fossiele energie.
- waterkwaliteit en landschap
- Vooralsnog geen noodzaak
- vooral risico watervervuiling. bovendien economisch goed water belangrijk vanwege export land- en tuinbouw. penny wise and pound foolish
- Volgens de laatste inzichten moeten we 80procent van de fossiele voorraden in de grond laten zitten. Liever dan schaliegasboringen besteed ik geld aan duurzame bronnen van energie
- verzakking en vervuiling. NIET DUURZAAM!!
- vervuiling milieu
- vervuiling grondwater – 2x
- Vervuiling en rem op alt. energie
- vervuiling drinkwater voorraden
- vervuiling drinkwater en geld kan beter ingezet worden voor duurzame energie
- Vervuiling drinkwater
- vervuiling drinkwater
- Vervuiling bodem en schending landschap
- Vertraging overgang naar werkelijk duurzame energie
- vertraging ontwikkelingen neiwue technologieën
- vertraging inzet duurzame energie
- Vertraging energietransitie
- vertraagt overgang naar schone energie, stoot weer co2 uit
- vertraagd energietransitie
- verstoring goed grondwater
- vermindering druk om duurzame bronnen te gebruiken
- verminderde inspanning naar duurzame energie
- verkeerde keuze, beter investeren in duurzame energie
- Vele risico's aan verbonden, kijk even naar Amerika wat daar gebeurt

- veel onzekerheden
- uitverkoop van waardevolle grondstoffen
- Uitstel van andere bronnen
- uitstel gebruik duurzame energie – 2x
- Uitstel duurzame investeringen
- Tijdelijke oplossing, we moeten inzetten op duurzaamheid.
- Tijd voor duurzame energie
- Teveel om hier op te noemen
- tectonische en milieugevolgen
- Te geringe opbrengst t.o.v. lastig in te schatten risico's
- Sterke weerstand bij de bevolking maar vooral het feit dat ontwikkeling van meer duurzame energievormen stagneert
- stelt overgang naar CO2 reductie uit
- staat transitie naar duurzame energie in de weg
- Shcaliegas is ook een fossiele brandstof en raakt dus ook op.
- Schaliegas winnen onder de Noordzee
- schadelijk en beschadiging vannatuur een achteruitkijkende innovatie
- Risico's nog onvoldoende bekend
- Risico voor het Waterwingebied
- risico voor het milieu
- risico voor het grondwater en drinkwater
- risico van grondverzakking, bodemvervuiling, schade aan infrastructuur en gebouwen/woningen/bedrijfspanen
- risico van bodemvervuiling én ik vind dat we sowieso moeten investeren in duurzame energie en niet in fossiele brandstoffen.
- risico van aardbevingen. Bovendien blijkt o.a uit Polen dat de economische voordelen worden overschat in de Europese situatie
- risico op vervuiling van drinkwater
- risico grondverzakken én bodem- c.q. drinkwatervervuiling
- Risico en er zijn voldoende alternatieven waar we niet voor gaan
- Risico 's voor gezondheid en schade structuur bodem en omgeving
- Rendement weegt niet tegen de risico's. Stop geld in duurzame energiebronnen ipv fossiele
- Rem op transitie naar schone energie
- rem op het zoeken naar alternatieven
- rem op het ontwikkelen van duurzame energie
- op dit moment zijn nog niet alle voor- en anelden objectief op een rijtje gezet. Dat maakt het lastig om aan afgewogen oordeel te vormen.
- Ook dit is uitputtelijk en raakt op dus verre van duurzaam!
- Onze waterkwaliteit is in gevaar
- onduidelijkheid
- onduidelijke informatie
- Onbekendheid met de risico's
- onbekendheid met de gevolgen
- Onbekende risico's
- onbekende gevolgen
- Onbekend wat de gevolgen zijn
- onbekend wat de chemicalien doen

- omschakeling naar duurzame energie wordt vertraagd
- noodzaak ontbreekt, voldoende alternatieven
- nog onvoldoende inzicht in mogelijke gevolgen
- nog niet nodig, duurzamere vormen voorrang geven
- Nog meer verbrading in de openbare ruimte getgeen nog meer CO2 geeft.
- niet economisch rendabel, sterke vervuiling en grondverzakking
- Niet duurzaam, vernieling landschap en risico's voor verontreiniging van bodem en water
- niet duurzaam – 3x
- niet alleen grondverzakking en bodemvervuiling, ook ons water loopt gevaar! Daar kunnen die paar rottige euro'tjes niet tegen op.
- Nauwelijks economisch voordeel
- mogelijk vervuiling of andere invloeden op (diepere) grondwater
- mogelijk risico van verzakking
- Moet ik me eerst verder in verdiepen
- minder snel over schakelen naar schone energiebronnen
- milieuschade & gaat ten koste van investering in duurzame energiebronnen
- Milieugevolgen grondwater
- milieueffecten, effecten op drinkwater, nog meer fossiele brandstoffen uit de grond is nog meer CO2 uitstoot, beter investeren in echt duurzame energie
- Methode onvoldoende onderzocht
- meervoudige schade aan milieu
- Meerdere antwoorden gelden hier
- leidt af van verduurzaming
- Kosten baten analyse
- korte termijn denken. Staat energie transitie in de weg
- Klimaatverandering blijft onderbelicht in deze discussie.
- klimaatverandering
- Juist onbekende risico's in de toekomst
- is maar tijdelijk. Uitstel van alternatieve energie. de mens wordt weer minder gestimuleerd energie te besparen. Klimaatverandering.
- investering in schaliegaswinning vertraagt ontwikkeling duurzame alternatieven
- investeer in zonne-enwindenergie!
- Investeer in duurzame energie
- In mijn gebied vindt al zout- en gaswinning plaats.
- Horizonvervuiling én: de enorme kosten die ermee gemoeid zijn kunnen beter worden geïnvesteerd in schone energievormen
- Hoewel volgens het rapport het niet leidt tot bodemdaling maar wel tot schokken/ aardbevingen hou ik de dijklighamen en de de veiligheid van de polder voor het oog alsmede de reactie van het kwelwater onder de dijk door, bij een tv doorbraak is de
- Het vertraagt de omvorming naar vernieuwen de energie
- het totale plaatje van de effecten en gevolgen is niet duidelijk. Waarom nu dan dit risico nemen.
- het remt de ontwikkeling van echt duurzame energiebronnen
- Het moet duurzamer
- het levert geen bijdrage aan een duurzame energievoorziening
- het is nog niet bekend wat de negatieve effecten zullen zijn
- het is fossiel, we moeten naar duurzaam

- Het is anti innovatie en grofstoffelijk voortbordurend op techniek die eindig en vervuilend is.
- Het gaat niet om 1 nadeel! Er zijn legio nadelen die zich zowel op het fysische, ecologische alsmede sociale vlak liggen. Dus een vraag stellen met wat zijn de nadelen? Dus nadelen in het meervoud en vervolgens maar 1 aankruis mogelijkheid beiden is enquêtetechnisch fout. Ten tweede wordt daarmee het probleem gebagatelliseerd.
- grote risico van bodemvervuiling wat gevolgen heeft voor ons drinkwater en voor de zorgvuldig opgebouwde natuur
- Groot vervuilend risico voor grondwater en bodem.
- groot risico grondwatervervuiling
- groot risico grondwatervervuiling
- Grondwatervervuiling/aantasting landschap
- grondwatervervuiling, grondverzakking en bodemdaling
- grondwatervervuiling door gebruik chemie
- Grondwatervervuiling – 3x
- Grondverzakkingen en drinkwaterverontreiniging
- grondverzakking, bodem en grondwatervervuiling en enorm verzet van de lokale bevolking
- grondverzakking en waterwingebiedsschade
- grondverzakking en bodemvervuiling allebei
- grondverzakking én bodemvervuiling
- grondverzakking & risico grondwatervervuiling
- Grond en milieu
- gezondheidsrisico's
- Gezondheid - 2x
- Gevolgen drink watervoorziening en verzakking
- Gevaar voor grondwater
- gevaar voor drinkwatervoorziening, niet focussen op duurzame energie, onvoldoende draaglast bevolking
- gevaar voor drinkwatervoorziening, daarnaast is het geen duurzame, toekomstbestendige oplossing
- gevaar bij waterwinning en bodemverontreiniging, veel nog onduidelijk
- Geringe opbrengsten, hoge kosten.
- geld investeren in milieuvervuilende eindige fossiele brandstoffen heeft niet mijn voorkeur. we moeten investeren in duurzame schone energievormen zoals zon-, wind- en water energie. Daarbij is de terugverdientijd geschat op 15-20 jaar, en dan ziet de wereld er echt heel anders uit !!! tegen die tijd moeten we echt al over geschakeld zijn op schone energievormen.
- geen structurele oplossing
- geen stap in verduurzaming energiegebruik
- geen financiële compensatie bewoners / regio
- geen duurzame oplossing voor het energie probleem en de risico's zoals hierboven genoemd
- geen duurzame oplossing
- geen duurzame energie
- Geen aandacht voor schone energie opwekking CO2 moet omlaag
- gaat de transitie naar duurzame energie tegen
- Fracking
- Fossiele brandstof
- financieel absoluut niet rendabel: eerst moet aardgas op zijn voordat schaliegas in Nederland rendabel zou zijn

- Extra CO₂, slecht voor klimaat. Schaliegas stelt innovatie mbt duurzame energie uit. Financiële gevolgen CO₂, versterkt broeikaseffect/stijging zeespiegel, niet meegenomen
- er zijn betere energiebronnen te ontwikkelen.
- Er zal minder gezocht worden naar milieuvriendelijke energiebronnen.
- er mag geen enkele twijfel zijn over de risico's voor de kwaliteit van het grondwater. dit is belangrijker dan gas
- Er liggen twee waterwingebieden in de gemeente. Een daarvan (PWN) wordt niet actief gebruikt, maar fungeert wel als buffer in noodgevallen.
- er is zowel risico op grondverzakking als bodemvervuiling
- er is te weinig informatie over eventuele gevolgen. Het beste zou zijn om dit dan eerst ergens op zee te proberen alvorens in bewoonde gebieden
- Er is nog steeds veel onduidelijk over de gevolgen voor de natuur op lange termijn. Wij mogen dit niet opofferen voor het snelle gewin.
- er is al een overcapaciteit van energie, bovendien willen we in 2050 volledig zelfvoorzienend zijn met hernieuwbare energie
- eerst onderzoek met risico profiel; gas richt al genoeg aan.
- eerst onderzoek dan besluit
- eerst meer onderzoek naar eventuele gevolgen. laten we eerst de resultaten van Amerika afwachten. We hebben nu te weinig gegevens.
- eerst groene economie
- een mix van de bezwaren.
- een combinatie van de drie genoemde nadelen. plus groot risico voor de drinkwatervoorziening, horizonvervuiling, aantasting natuurgebieden De Scheeken en het Groene Woud.
- early adapter risico, laat anderen de risico's in kaart brengen om dan maximaal rendement te halen uit toekomstige investeringen in schaliegaswinning
- drinkwatervervuiling
- drinkwater en maatschappelijk waardedaling
- drinkwater en de gezondheidsproblemen in de toekomst zie Q koorts hoe de overheid dit heeft behandeld
- Drinkwater besmetting
- drinkwater
- Denken dat eenmalig gewin voordelen biedt, leidt aandacht af van structurele oplossingen.
- de risico's zijn nog niet bekend
- De risico's voor de bodem en de ontwikkeling van alternatieve energiebronnen wordt hierdoor weer minder `urgent`
- de nadelen heffen de voordelen niet op.
- De huidige fossiele voorraden zullen al een teveel aan CO₂ in de atmosfeer brengen, wat niet kan gezien de afspraak tot beperking (en een maximum temp.stijging wereldwijd van 2 graden). Het zou dus een stomme desinvestering zijn.
- De gevolgen zijn nog niet te overzien, te weinig onderzoek is verricht
- Dat geld kan niet meer geïnvesteerd worden in echt duurzame energie
- Daardoor minder prioriteit aan zoeken naar milieuvriendelijke energiebronnen
- consequenties en risico's zijn nog onbekend.
- Combinatie van grondverzakking, bodemdaling en weerstand bevolking.
- Combinatie van genoemde nadelen
- combinatie van bovenstaande 3 + nog onvoldoende kennis
- Combinatie v lange & korte termijneffecten

- chemicalien in de grond
- Chemicaliën de grond inpompen voor winning fossiele brandstof is NIET duurzaam! Daarnaast meerdere nadelen die hierboven ook genoemd zijn bij a, b en c.
- broeikas effect door opmaken fossiele bronnen
- Bovenste 2 antwoorden
- Bovenstaande drie en milieuverontreiniging
- Bovengenoemde maar ook aantasting van de omgeving /landschap
- bovengenoemde en vertraging duurzame energieopwekking
- Bodem en grondwatervervuiling
- Bodemvervuiling, maar ook minder investeringen in duurzame energieopwekking
- Bodemvervuiling en geen draagvlak lokale bevolking
- bodemvervuiling en daarmee het grondwater
- bodemvervuiling
- bodemdaling; bodemvervuiling; grondwater vervuiling; kans op aardbevingen (groningen); we moeten minder, niet meer fossiele brandstof gebruiken (co2 en metaan)
- Bodembeschadiging, vervuiling, onbeheersbare schade, dieps later zal blijken.
- Bodem- en grondwatervervuiling
- Blijft fossiele brandstof met alle gevolgen en risico's van dien op het gebied van CO2 en winning.
- blijft een fossiele delfstof wat ook weer eindig is
- Besmetting drinkwater
- Belemmert de ontwikkeling van noodzakelijke duurzame energiewinning
- bedreiging drinkwater
- alles hierboven en meer
- Allen
- Alledrie de genoemde antwoorden
- alle voorgaande
- alle genoemde nadelen + voorbijgaan aan keuzen voor duurzaamheid
- Alle genoemde nadelen
- alle genoemde effecten + aanzienlijke aantasting van de landschapskwaliteit en een groot beslag op infrastructuur; tenslotte grote effecten voor leefmilieu (lawaai, stank, affakkelen, fijnstof)
- alle drie genoemde
- Alle drie de punten zijn van toepassing
- Alle drie de genoemde punten
- Alle drie de genoemde mogelijkheden
- Alle drie bovenstaande zaken
- alle drie
- alle de genoemde items zijn valide
- alle bovenstaande nadelen
- alle bovenstaande
- Alle bovengenoemde
- alle 3 voorgaande punten
- Alle 3 genoemde redenen !
- alle 3 genoemde nadelen
- alle 3 genoemde
- Alle 3 en grondwatervervuiling

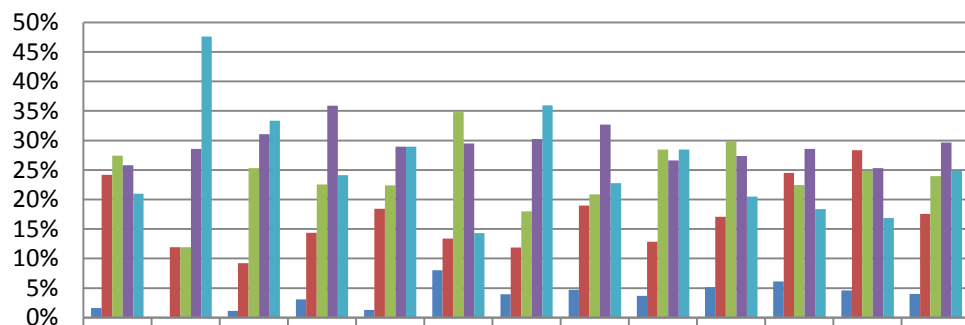
- alle 3 deze aspecten
- Alle 3 de argumenten
- alle 3 bovenstaande redenen
- Alle 3 + Mogelijke problemen met grondwater
- alle 3
- Alle
- All of the above plus kosten vab
- Al de genoemde risico's
- aardbevingsgevaar we wonen op de Peelrandbreuk
- aardbevingen
- Aantasting nAtuurgebieden , verkeersoverlast, versterking breukranden
- aantasting drinkwater
- * Bodemvervuiling *Sterke weerstand bevolking * aantasting drinkwater * Aantasting duurzame warmtebronnen
- (grond)water vervuiling
- Te veel onbekend
- bovengenoemde bezwaren wegen niet op tegen economische gewin van bv. fugro en shell

4 Onderzoeksresultaten – per provincie

Schaliegas

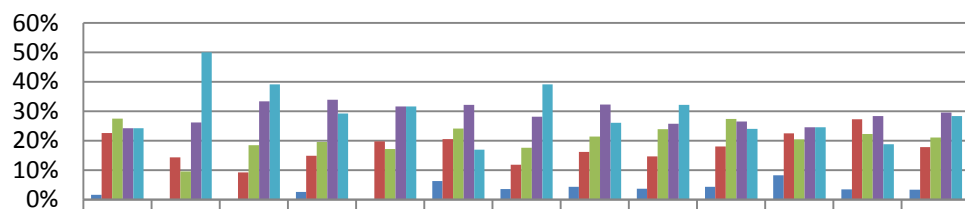
Momenteel is er een publieke discussie over de wenselijkheid van het boren naar schaliegas op Nederlands grondgebied. Voorstanders benadrukken de economische voordelen van Nederlands schaliegas (minder afhankelijkheid van buitenlandse energie). Tegenstanders wijzen op mogelijke risico's van bodemvervuiling.

1 Bent u voor of tegen de winning van Nederlands schaliegas?

	DR	FL	FR	GD	GR	LM	NB	NH	OV	UT	ZL	ZH	NL
■ Sterk voorstander	2%	0%	1%	3%	1%	8%	4%	5%	4%	5%	6%	5%	4%
■ Voorstander	24%	12%	9%	14%	18%	13%	12%	19%	13%	17%	24%	28%	18%
■ Neutraal	27%	12%	25%	23%	22%	35%	18%	21%	28%	30%	22%	25%	24%
■ Tegenstander	26%	29%	31%	36%	29%	29%	30%	33%	27%	27%	29%	25%	30%
■ Sterk tegenstander	21%	48%	33%	24%	29%	14%	36%	23%	28%	21%	18%	17%	25%

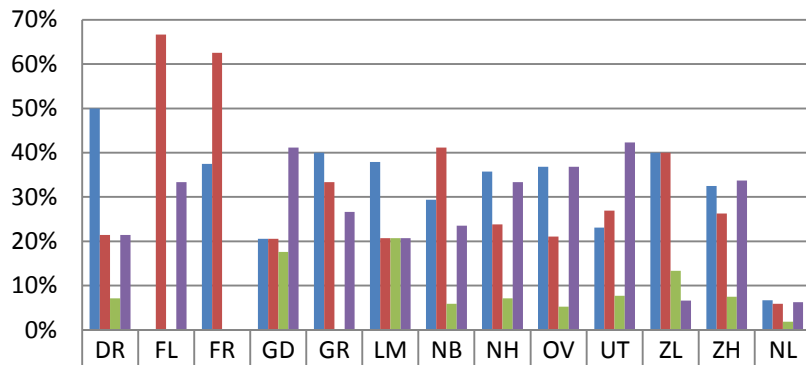
2 Stel dat in uw regio schaliegasvelden in de grond zijn. Bent u dan een voorstander van boringen in uw regio?

	DR	FL	FR	GD	GR	LM	NB	NH	OV	UT	ZL	ZH	NL
■ Sterk voorstander	2%	0%	0%	3%	0%	6%	4%	4%	4%	4%	8%	3%	3%
■ Voorstander	23%	14%	9%	15%	20%	21%	12%	16%	15%	18%	22%	27%	18%
■ Neutraal	27%	10%	18%	19%	17%	24%	18%	21%	24%	27%	20%	22%	21%
■ Tegenstander	24%	26%	33%	34%	32%	32%	28%	32%	26%	26%	24%	28%	30%
■ Sterk tegenstander	24%	50%	39%	29%	32%	17%	39%	26%	32%	24%	24%	19%	28%

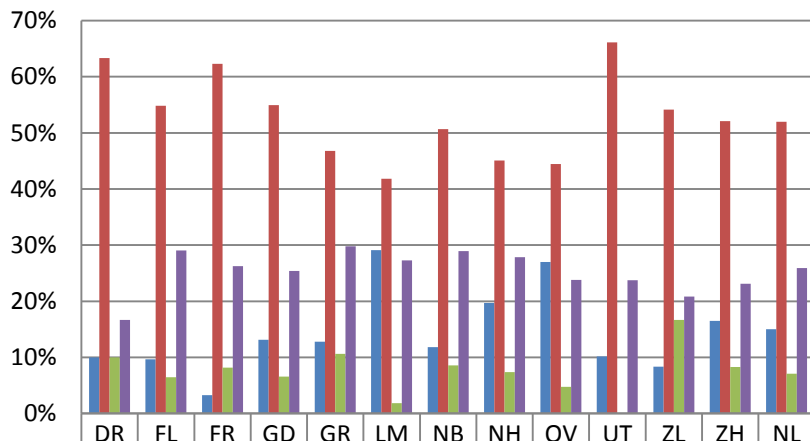

2.1 Wat zijn volgens u de voordelen?

	DR	FL	FR	GD	GR	LM	NB	NH	OV	UT	ZL	ZH	NL
■ Werkgelegenheid voor inwoners van mijn regio	50%	0%	38%	21%	40%	38%	29%	36%	37%	23%	40%	33%	7%
■ Stimulans voor het regionale bedrijfsleven	21%	67%	63%	21%	33%	21%	41%	24%	21%	27%	40%	26%	6%
■ Vestiging van nieuwe bedrijven in mijn regio	7%	0%	0%	18%	0%	21%	6%	7%	5%	8%	13%	8%	2%
■ Anders	21%	33%	0%	41%	27%	21%	24%	33%	37%	42%	7%	34%	6%

2.2 Wat zijn volgens u de nadelen?

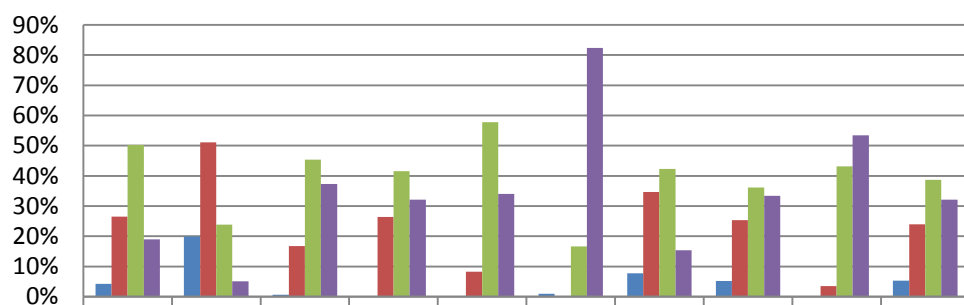
	DR	FL	FR	GD	GR	LM	NB	NH	OV	UT	ZL	ZH	NL
■ Groot risico van grondverzakking	10%	10%	3%	13%	13%	29%	12%	20%	27%	10%	8%	17%	15%
■ Groot risico van bodemvervuiling	63%	55%	62%	55%	47%	42%	51%	45%	44%	66%	54%	52%	52%
■ Sterke weerstand van de lokale bevolking	10%	6%	8%	7%	11%	2%	9%	7%	5%	0%	17%	8%	7%
■ Anders	17%	29%	26%	25%	30%	27%	29%	28%	24%	24%	21%	23%	26%

5 Onderzoeksresultaten per politieke partij

Schaliegas

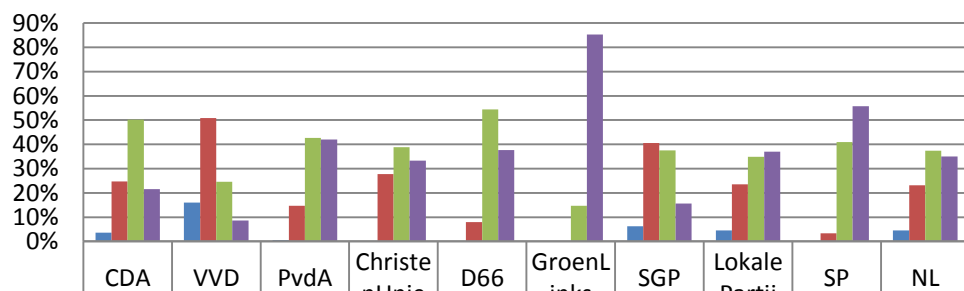
Momenteel is er een publieke discussie over de wenselijkheid van het boren naar schaliegas op Nederlands grondgebied. Voorstanders benadrukken de economische voordelen van Nederlands schaliegas (minder afhankelijkheid van buitenlandse energie). Tegenstanders wijzen op mogelijke risico's van bodemvervuiling.

1 Bent u voor of tegen de winning van Nederlands schaliegas?

	CDA	VVD	PvdA	ChristenUnie	D66	GroenLinks	SGP	Lokale Partij	SP	NL
Sterk voorstander	4%	20%	1%	0%	0%	1%	8%	5%	0%	5%
Voorstander	27%	51%	17%	26%	8%	0%	35%	25%	3%	24%
Tegenstander	50%	24%	45%	42%	58%	17%	42%	36%	43%	39%
Sterk tegenstander	19%	5%	37%	32%	34%	82%	15%	33%	53%	32%

2 Stel dat in uw regio schaliegasvelden in de grond zijn. Bent u dan een voorstander van boringen in uw regio?

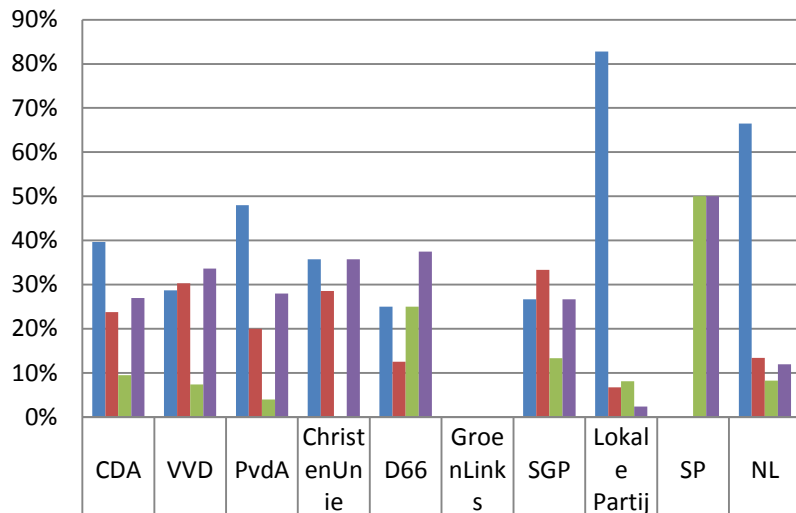

	CDA	VVD	PvdA	ChristenUnie	D66	GroenLinks	SGP	Lokale Partij	SP	NL
Sterk voorstander	4%	16%	1%	0%	0%	0%	6%	5%	0%	4%
Voorstander	25%	51%	15%	28%	8%	0%	41%	24%	3%	23%
Tegenstander	50%	25%	43%	39%	54%	15%	38%	35%	41%	37%
Sterk tegenstander	22%	9%	42%	33%	38%	85%	16%	37%	56%	35%

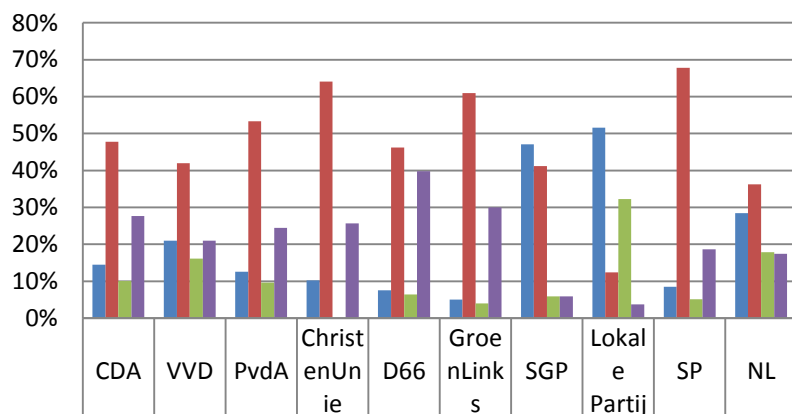

2.1 Wat zijn volgens u de voordelen?

	CDA	VVD	PvdA	ChristenUnie	D66	GroenLinks	SGP	Lokale Partij	SP	NL
Werkgelegenheid voor inwoners van mijn regio	40%	29%	48%	36%	25%	0%	27%	83%	0%	66%
Stimulans voor het regionale bedrijfsleven	24%	30%	20%	29%	13%	0%	33%	7%	0%	13%
Vestiging van nieuwe bedrijven in mijn regio	10%	7%	4%	0%	25%	0%	13%	8%	50%	8%
Anders	27%	34%	28%	36%	38%	0%	27%	2%	50%	12%

2.2 Wat zijn volgens u de nadelen?

	CDA	VVD	PvdA	ChristenUnie	D66	GroenLinks	SGP	Lokale Partij	SP	NL
Groot risico van grondverzakking	14%	21%	13%	10%	8%	5%	47%	52%	8%	28%
Groot risico van bodemvervuiling	48%	42%	53%	64%	46%	61%	41%	12%	68%	36%
Sterke weerstand van de lokale bevolking	10%	16%	10%	0%	6%	4%	6%	32%	5%	18%
Anders	28%	21%	24%	26%	40%	30%	6%	4%	19%	17%